

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Милен Замфиров Замфиров

на дисертационен труд на тема на тема: „Диференцирани стратегии и техники при преподаването на физика на ученици с разстройство от аутистичния спектър”, за получаване на образователната и научна степен „доктор” в Професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

Автор: Елени Николаос Кескилиду

Научни ръководител: Проф. д-р Цанка Попзлатева

1. Съответствие на процедурата с действащата нормативна уредба

На основание заповед № РД-38-158/ 04.04.2023 г. на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм включен в научно жури за получаване на ОНС доктор. Процедурата и документите са съобразени с Правилника за развитие на академичния състав на Софийския университет.

2. Общо биографично представяне на кандидата (образование, квалификации, професионален опит и др.)

Елени Кескилиду е редовен докторант с обучение на английски език към катедра „Специална педагогика“, Факултет по науки за образованието и изкуствата на СУ „Св. Климент Охридски“.

Е. Кескилиду завършва физика и специална педагогика в Гърция.

От 2010 г. до сега работи като учител по специално образование в Гърция.

По време на докторантурата си Е. Кескилиду е участвала в докторантското училище на ФНОИ, има положени изискуемите минимуми и допълнителни дисциплини, като е натрупала необходимите кредити по учебния план.

3. Актуалност на проблематиката на дисертационния труд.

Темата звучи атрактивно и дори значимо.

По дефиниция физиката е на второ място по математика по чистота на нейните принципи, като описва как работи естественият свят чрез приложени

математически формули. Всички други естествени науки произлизат от физиката – в химията по същество се прилага физика, а биологията е по същество приложна химия.

Теорията на физиката е отговорна за пробивите в електрониката, които ускоряват напредъка на съвременните компютри и електронни медии.

Затова може убедено да се каже, че физиката е в основата на цялостния прогрес на човечеството и поради тази причина обучението по физика е фундаментално както за настоящето, така и за бъдещето.

От друга страна, обучението по физика на ученици със СОП, а в настоящата дисертация на аутистични ученици, е не просто обикновено педагогическо предизвикателство.

Оставям настрана романтичната представа, която систематично се изгражда и внушава чрез различни медийни творения, което, може би и дава неправилен тласък на подобни изследвания.

4. Структура и съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 173 страници основен текст, 16 страници списък на литературните източници - 135 на английски език, 68 на гръцки език, както и 17 страници приложения, както и публикациите на докторанта.

Дисертационният труд е структуриран във въведение, 3 глави и заключение.

В първа глава Теоретични концепции и методологични принципи в социалното и образователно включване на ученици с разстройство от аутистичния спектър докторантката разглежда децата с аутизъм, прави литературен анализ относно разстройството от аутистичния, демонстрирани са различни стратегии на преподаване, психолого-педагогически методи за обучение на деца с аутизъм, методи и техники на обучение.

Специално се отделя внимание на умствените представи на учениците и образователната среда за преподаване на понятието „енергия“.

Във втора - Методология на изследването - са описани целта, задачите, хипотезите, дизайна на емпиричното изследване, изследователския дизайн и стратегията.

В трета глава са описани резултатите и дискусия.

5. Научнотеоретични и практико-приложни приноси

Докторантката е разделила приносите на три: Теоретични, Методологически и Научни.

Теоретичните приноси – направен е сравнителен анализ на съвременните теоретични изследвания в областта на специалното образование за хора с аутизъм.

Методологически приноси - опит за прилагане на качествена и количествена стратегия, базирана на емпирични данни, взети в казуси за най-ефективното обучение на ученици, принадлежащи към аутистичния спектър. Научни приноси – конкретно не бих ги описал като научни приноси. Няма как да е научен принос следното: проучването демонстрира необходимостта от разработване на учебна програма за учениците от аутистичния спектър с предложения за адаптация и модифицирано преподаване, за да се улесни работата на учителите и да се направи по-ефективна.

Или - с много възможности за избор учителите ще могат да изберат най-подходящите методи на преподаване, които отговарят на учебната готовност и учебния профил на техните ученици, за да разработят индивидуализирани учебни програми и да постигнат по-ефективно преподаване.

6. Автореферат

Авторефератът представя адекватно дисертационния труд.

7. Публикации по темата на дисертацията (съдържание и изпълнение на наукометричните изисквания).

Публикациите по темата на дисертационния труд са 3 доклада от участие в научни форуми, отпечатани в пълен обем.

8. Лични впечатления.

Нямам.

9. Бележки, препоръки и въпроси

- Като цяло смятам, че темата и изследването са неподходящи. Ефективното преподаване по физика е трудно дори за ученици без нарушения, какво остава за такива с аутизъм.
- Самото понятие енергия може да бъде обяснено, според мен, единствено с обстоятелствено пояснение – механична енергия, кинетична енергия, електрична енергия. В този смисъл ми се струва абстрактно понятието, това го има като разработка още от Оствалд.

Въпроси:

1. Дали може да кажете момчетата с Аспергер дали се справят по-добре или еднакво добре с момчетата с аутизъм?

10. Заключение:

Представеният дисертационен труд, разработен от докторант Елени Кескилиду отговаря на изискванията, които се предявяват към разработки за придобиването на образователната и научна степен „доктор”.

На основата на очертаните достойнства на труда, на демонстрираното умение за научно изследване на автора, давам положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Елени Николаос Кескилиду в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма „Специална педагогика“

27.05.2023 г.

Проф. Милен Замфиров, д.н.